



ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Plzni rozhodl samosoudkyní JUDr. Alenou Hockou v právní věci žalobce **J. Č.**, bytem P., t.č. hospitalizovaného v Psychiatrické léčebně D., zastoupeného opatrovníkem Městem Plzeň - Úřadem městského obvodu Plzeň 3, se sídlem sady Pětatřicátníků 7, 9, 305 83 Plzeň, proti žalované **České správě sociálního zabezpečení**, se sídlem v Praze 5, Křížová 25 (dále jen **ČSSZ**), v řízení o žalobě ze dne 2.10.2012 proti rozhodnutí žalované ze dne 11.7.2012 č.j. X o invalidní důchod,

t a k t o :

- I. **Rozhodnutí žalované ze dne 11.7.2012 č.j. X a jemu předcházející rozhodnutí ze dne 2.4.2012 č.j. X se z r u š u j í pro vady řízení a věc se v r a c í žalované k dalšímu řízení.**
- II. **Žádný z účastníků n e m á právo na náhradu nákladů řízení.**

O d ů v o d n ě n í :

Včasnou žalobou datovanou 2.10.2012 a doplněnou dne 11.10.2012 se žalobce prostřednictvím svého opatrovníka domáhá přezkoumání napadeného rozhodnutí žalované ze dne 11.7.2012, protože s ním nesouhlasí, neboť jeho zdravotní stav, který byl stručně popsán, byl nedostatečně zjištěn a chybně posouzen, a to i v řízení o námitkách a odpovídá invaliditě III. stupně – tzv. invaliditě z mládí, jelikož zdravotní postižení vzniklo již před dovršením 18 let; bylo požadováno, aby byl znovu posouzen zdravotní stav včetně připojených lékařských zpráv a závěrem bylo navrženo zrušení napadeného rozhodnutí a vrácení věci žalované. (K žalobě byla připojena mimo jiné i kopii napadeného rozhodnutí.)

*Napadeným rozhodnutím ze dne 11.7.2012 č.j. X žalovaná zamítla námitky žalobce a potvrdila rozhodnutí ČSSZ ze dne 2.4.2012 č.j. X, jímž mu byla zamítnuta žádost o invalidní důchod pro nesplnění podmínek § 38 písm. a) zákona č. 155/1995 Sb., o důchodovém pojištění (dále jen **zákon**), jelikož nezískal potřebnou dobu pojištění pro nárok na invalidní důchod. V odůvodnění rozhodnutí ze dne 11.7.2012 žalovaná uvedla, že dle vypracovaného posudku o invaliditě se u žalobce jedná o dlouhodobě nepříznivý zdravotní stav ve smyslu ust. § 26 zákona, jde o invaliditu prvního stupně dle ust. § 39 odst. 2 písm. a) zákona, když*

rozhodující příčinou dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu s nejvýznamnějším dopadem na pokles pracovní schopnosti bylo zdravotní postižení (*lehká mentální retardace*) uvedené v kapitole V, položce 8b) přílohy vyhlášky č. 359/2009 Sb. (dále jen **vyhláška**), pro které je stanovena míra poklesu pracovní schopnosti v rozmezí 30-45% a žalobci byla přiznána na horní hranici, tj. 45%, která ve smyslu § 3 a § 4 citované vyhlášky nebyla změněna. Datum vzniku invalidity bylo stanoveno na 6.8.2010 a jelikož ke dni vzniku invalidity byl žalobce mladší 28 let, potřebná doba pojištění pro vznik nároku na invalidní důchod dle § 40 odst. 1 písm. a) zákona činí méně než jeden rok; žalobce ale před vznikem invalidity nezískal v uvedeném období potřebnou dobu pojištění. V daném případě nelze považovat invaliditu žalobce za invaliditu v mimořádných případech ve smyslu ust. § 42 zákona nebo-li tzv. invaliditu z mládí, při níž není podmínkou nároku na invalidní důchod účast na pojištění, jelikož toto ustanovení se vztahuje pouze na osoby invalidní pro invaliditu třetího stupně.

Z obsahu vyžádaného spisu Okresního soudu Plzeň-jih sp. zn. 3P 169/2012 (původně 3Nc 764/2011) soud zjistil, že rozsudkem č.j. 3Nc 764/2011-35 ze dne 17.5.2012, který nabyt právní moci dne 14.6.2012, byl žalobce zbaven způsobilosti k právním úkonům, bylo i upuštěno od doručení rozsudku žalobci a soud ustanovil žalobci od právní moci tohoto rozsudku opatrovníka Město Plzeň (výrok I., II. a III.), přičemž odkázal v odůvodnění na závěry znaleckého posudku z oboru zdravotnictví – psychiatrie. (*Poznámka soudu*: Statut města Plzně, příloha č. 7 článek č. 10 odst. 3 stanovuje rozsah působnosti svěřené městským obvodům, proto funkci opatrovníka žalobce s ohledem na jeho trvalé bydliště vykonává Úřad městského obvodu Plzeň 3.)

Z obsahu vyžádaného posudkového spisu OSSZ Plzeň-město vedeného ohledně žalobce a v něm založeného záznamu o jednání a posudku o invaliditě této OSSZ ze dne 10.1.2012 a ze založeného záznamu o jednání a posudku o invaliditě vypracovaného dne 30.5.2012 ČSSZ pracoviště Plzeň soud zjistil, že žalobce byl uznán invalidní pro invaliditu prvního stupně dle § 39 odst. 2 zákona, neboť z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu poklesla jeho pracovní schopnost pouze o 45%, když rozhodující příčinou dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu s nejvýznamnějším dopadem na pokles pracovní schopnosti je zdravotní postižení uvedené v kapitole V, položce 8b) přílohy vyhlášky č. 359/2009 Sb. (dále jen **příloha vyhlášky**), pro něž se stanovuje míra poklesu pracovní schopnosti 45%, která ve smyslu § 3 a § 4 citované vyhlášky nebyla změněna; datum vzniku invalidity stanoven dnem 6.8.2010 a KLP 31.1.2013.

Žalovaná ve svém vyjádření dne 16.11.2012 uvedla mimo jiné, že v případě zaplacení „dobrovolného pojištění“ za dva roky do 24 let věku bude o invalidním důchodu znovu rozhodnuto; odkázala na skutečnosti uvedené v odůvodnění napadeného rozhodnutí, které bylo doručeno žalobci dne 14.9.2012, a také na podklady z dávkového i posudkového spisu. Závěrem žalovaná navrhla přezkoumání zdravotního stavu žalobce Posudkovou komisí Ministerstva práce a sociálních věcí (dále jen **PK MPSV** či **komise**) a ponechala rozhodnutí na výsledku dokazování a na úvaze soudu.

Podáním ze dne 3.12.2012 opatrovník žalobce sdělil, že žalobce je doposud od 1.9.2011 hospitalizovaný v Psychiatrické léčebně v D., přičemž dle připojené zprávy ošetřující lékařky nelze délku hospitalizace odhadnout.

V této projednávané věci se jedná o dávku podmíněnou zdravotním stavem a v takovém případě je rozhodnutí soudu závislé především na odborném lékařském posouzení. Ve správním soudnictví ve věcech důchodového pojištění posuzují zdravotní stav a pracovní schopnost pojištěnců PK MPSV, jak vyplývá z § 4 odst. 2 zákona č. 582/1991 Sb., o organizaci a provádění sociálního zabezpečení, v platném znění. Z těchto důvodů požádal soud PK MPSV – pracoviště v Plzni o vypracování posudku, který byl vypracován po jednání konaném dne 9.1.2013, jemuž žalobce nebyl přítomen s ohledem na hospitalizaci v PL Dobřany. Z obsahu tohoto posudku soud mimo jiné zjistil, že k datu vydání napadeného rozhodnutí byl žalobce invalidní od 6.8.2010, šlo o invaliditu třetího stupně podle § 39 odst. 2 písm. c) zákona, neboť šlo o pokles pracovní schopnosti z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu nejméně o 70%. Příčinou dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu s nejvýznamnějším dopadem na pokles pracovní schopnosti žalobce je středně těžká mentální retardace (celková intelektová kapacita 48) s poruchami chování u osobnosti simplexní, egocentrické, s nedostatečnými brzdnými mechanismy, se sklonem k agresivnímu jednání a chování, což komise hodnotila dle kapitoly V, položky 8c) přílohy vyhlášky a míru poklesu pracovní schopnosti stanovila na horní hranici uváděné procentuální ztráty, tj. 80%, v níž zohlednila poruchu osobnosti žalobce, neboť vlastní mentální postižení by spíše odpovídalo při celkové intelektové kapacitě CIQ 48 – spodní hranici uváděné procentuální ztráty, tj. 70%, když stanovenou míru poklesu ve smyslu § 3 a § 4 přílohy vyhlášky nezměnila. Žalobce pro svůj dlouhodobě nepříznivý zdravotní stav není schopen jakékoliv soustavné výdělečné činnosti ani za zcela mimořádných podmínek dle § 6 vyhlášky. Dále komise uvedla, že byla informována o zdravotním stavu žalobce, o neschopnosti žalobce se o sebe postarat, byla informována o tom, že trvale žije v Ústavu sociální péče, v současnosti je hospitalizován v PL v Dobřanech, byla informována o opakovaných hospitalizacích na psychiatrii, o navazujících poruchách jednání a chování na defektní intelektovou kapacitu, měla k dispozici opakovaná psychologická vyšetření a to vše bylo v posudku zohledněno. Závěrem komise konstatovala, že se u žalobce jedná o invaliditu z mládí objektivizovanou psychologickým vyšetřením ze dne 6.8.2010 Mgr. Š., tj. před dosažením 18. let věku žalobce. (Stejnopis posudku byl doručen opatrovníkovi žalobce i žalované.)

S účinností od 1.1.2010 je stanoveno v § 39 zákona následující:

(1) *Pojištěnec je invalidní, jestliže z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu nastal pokles jeho pracovní schopnosti nejméně o 35 %.*

(2) *Jestliže pracovní schopnost pojištěnce poklesla*

- a) nejméně o 35 %, avšak nejvíce o 49 %, jedná se o invaliditu prvního stupně,*
- b) nejméně o 50 %, avšak nejvíce o 69 %, jedná se o invaliditu druhého stupně,*
- c) nejméně o 70 %, jedná se o invaliditu třetího stupně.*

(3) Pracovní schopností se rozumí schopnost pojištěnce vykonávat výdělečnou činnost odpovídající jeho tělesným, smyslovým a duševním schopnostem, s přihlédnutím k dosaženému vzdělání, zkušenostem a znalostem a předchozím výdělečným činnostem. Poklesem pracovní schopnosti se rozumí pokles schopnosti vykonávat výdělečnou činnost v důsledku omezení tělesných, smyslových a duševních schopností ve srovnání se stavem, který byl u pojištěnce před vznikem dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu.

V § 42 odst. 1 zákona je stanoveno, že na invalidní důchod pro invaliditu třetího stupně má nárok též osoba, která dosáhla aspoň 18 let věku, má trvalý pobyt na území České republiky a je invalidní pro invaliditu třetího stupně, jestliže tato invalidita vznikla před dosažením 18 let věku a tato osoba nebyla účastna pojištění po potřebnou dobu (§ 40). Za

invaliditu třetího stupně se pro účely věty první považuje též takové omezení tělesných, smyslových nebo duševních schopností, které má za následek neschopnost soustavné přípravy k pracovnímu uplatnění. Při posuzování invalidity pro účely nároku na invalidní důchod pro invaliditu třetího stupně podle věty první se neprovádí srovnání se stavem, který byl u osoby uvedené ve větě první před vznikem dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu (§ 39 odst. 3 věta druhá).

Dle ustanovení § 4 odst. 1 písm. a) zákona č. 150/2002 Sb. v platném znění (soudní řád správní, dále jen **s.ř.s.**), soudy ve správním soudnictví rozhodují o žalobách proti rozhodnutím vydaným v oblasti veřejné správy orgánem moci výkonné, orgánem územního samosprávného celku, jakož i fyzickou nebo právnickou osobou nebo jiným orgánem, pokud jim bylo svěřeno rozhodování o právech a povinnostech fyzických a právnických osob v oblasti veřejné správy, (dále jen **správní orgán**). Podle § 31 odst. 2, 3 s.ř.s. ve věcech důchodového pojištění *rozhoduje specializovaný samosoudce*, který má práva a povinnosti předsedy senátu.

Podle § 76 odst. 1 písm. a) s.ř.s. *soud zruší napadené rozhodnutí pro vady řízení bez jednání rozsudkem pro nepřezkoumatelnost spočívající v nesrozumitelnosti nebo nedostatku důvodů rozhodnutí.*

Dle § 78 odst. 1 věta první, odst. 3, 4 a 5 s.ř.s. je-li žaloba důvodná, soud zruší napadené rozhodnutí pro nezákonnost nebo pro vady řízení. Zrušuje-li soud rozhodnutí, podle okolností může zrušit i rozhodnutí správního orgánu nižšího stupně, které mu předcházelo a soud přihlíží ve vztahu k žalobním bodům na rozhodnutí uvedených správních orgánů jako na jeden celek. Zruší-li soud rozhodnutí, vysloví současně, že se věc vrací k dalšímu řízení žalovanému, a právním názorem, který vyslovil soud ve zrušujícím rozsudku nebo rozsudku vyslovujícím nicotnost, je v dalším řízení správní orgán vázán. Podle § 75 odst. 1 s.ř.s. je *pro soud rozhodující skutkový a právní stav*, který tu byl v době rozhodování správního orgánu, tj. v této věci *k datu 11.7.2012*, a je povinen přezkoumat napadený výrok v mezích žalobních bodů uvedených v žalobě (§ 75 odst. 2 věta první s.ř.s.).

Žalobce se podanou žalobou domáhá přiznání vyššího stupně invalidity s ohledem na jeho zdravotní stav z důvodů v ní uvedených.

Po doručení shora uvedeného posudku PK MPSV ze dne 9.1.2013 *má soud za prokázané, že k datu vydání napadeného rozhodnutí žalované byl žalobce invalidní ve třetím stupni, nikoli pouze v prvním stupni a jednalo se o tzv. „invaliditu z mládí“* objektivizovanou psychologickým vyšetřením ze dne 6.8.2010, tj. před dosažením 18. let věku žalobce, a proto je *žaloba podaná důvodně*, a soud tedy *napadené rozhodnutí žalované ze dne 11.7.2012 i jemu předcházející rozhodnutí ze dne 2.4.2012 bez jednání rozsudkem zrušil a věc vrátil žalované k dalšímu řízení* (výrok I. rozsudku) *pro vady řízení* (§ 78 odst. 1, 4 s.ř.s.) *spočívající v nedostatečném posudkovém zhodnocení zdravotního stavu žalobce*, neboť správní orgán si neopatrily ve správním řízení takové důkazy, které by prokázaly skutečný stav věci, jelikož dle posudku PK MPSV je žalobce od 6.8.2010 invalidní pro invaliditu třetího stupně s poklesem míry pracovní schopnosti 80%. Předmětný nedostatek byl způsoben při vypracování podkladového rozhodnutí na příslušné OSSZ Plzeň-město a poté na ČSSZ-LPS (45% poklesu pracovní schopnosti) při posudkovém zhodnocení zdravotního stavu žalobce.

Po právní moci tohoto rozsudku bude proto vycházet žalovaná ze zjištění, že žalobce je od 6.8.2010 invalidní ve třetím stupni, když tato invalidita vznikla před dosažením 18 let věku (§ 78 odst. 5 s.ř.s.), o čemž vydá rozhodnutí, které bude mimo jiné obsahovat i důvod vydání rozhodnutí – tj. uznání invalidity od uvedeného data, čímž bude realizován i rozsudek Krajského soudu v Plzni sp.zn. 16Ad 54/2012 ze dne 28.3.2013, když rozhodnutí o přiznání třetího stupně invalidity by byla vydala žalovaná i v případě zjištění tohoto vyššího stupně invalidity žalobce již na základě posouzení na OSSZ Plzeň-město, tak i v případě zjištění téhož stupně invalidity po posouzení zdravotního stavu žalobce v řízení o námitkách.

O náhradě nákladů řízení (*výrok II. rozsudku*) bylo rozhodnuto dle § 60 odst. 1 s.ř.s. věta první, podle něhož má účastník, který měl ve věci plný úspěch, právo na náhradu nákladů řízení před soudem, které důvodně vynaložil, proti účastníkovi, který ve věci úspěch neměl, ale žalobce nepožadoval náklady tohoto řízení.

Poučení : *Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení ve dvou písemných vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu se sídlem*

Moravské náměstí 6, 657 40 Brno, který o této stížnosti rozhoduje.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejblíže následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s.ř.s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

V Plzni dne 28. března 2013

JUDr. Alena Hocká
samosoudkyně